

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор към второто издание	11
-------------------------------------	----

Встъпление.....	15
-----------------	----

ВЪВЕДЕНИЕ / 19

Обща характеристика	19
Предвизантийската традиция	32
Атанасий Александрийски.....	32
Кападокийците	33
Евагрий Понтийски.....	44
Последователите-критици на Евагрий.....	47
Кирил Александрийски.....	49
Следхалкидонските дебати.....	51
Леонтий от Византион и Леонтий от Иерусалим.....	53
Дионисий Псевдо-Ареопагит.....	56

МАКСИМ ИЗПОВЕДНИК / 61

ПОЗНАНИЕ И БОГОПОЗНАНИЕ	64
Непознаваемост и познаваемост на Божествеността.....	65
Теология и мъдрост.....	66
Непосредствено и опосредено познание.....	67
Мъдрост и философия	70
Християнската философия	73
Познавателните методи (катафатика и апофатика).....	77
ОНТОЛОГИЯ И ТРИАДОЛОГИЯ	83
<i>Логосът</i> на същността и <i>тропосът</i> на съществуването.....	85
Същност и ипостас.....	87

Природните енергии.....	91
Логосите на нещата	96
Творение – движение – покой.....	103
АНТРОПОЛОГИЯ И ХРИСТОЛОГИЯ	104
Човешката природа	105
Човешката воля.....	107
“Εξῆς: персоналният фактор.....	108
Сътворяване и раждане на човека.....	115
Съставната ипостас на Христа.....	116
Двете воли и двете енергии	119
Перихорезата.....	123
Въплъщението и спасението.....	126
ИСТОРИЯ И ЕСХАТОЛОГИЯ.....	127
Духът Свети и Църквата	129
Битие – благо битие – вечно битие	132
Апокатастасисът	136
Процесът на богопричастяването.....	138
Практиката.....	142
Природното съзерцание	145
Теологията.....	148
Екстазът	150
Обожението.....	151
Преодоляването на петте разделения.....	153

ИОАН ДАМАСКИН / 159

ФИЛОСОФИЯ И БОГОМИСЛИЕ.....	163
Непознаваемост и познаваемост на Бога	163
Утвърдителни и отрицателни имена на Бога	164
Теология – философия – диалектика	165
Първото име на Бога	170
Доказателствата за съществуването на Бога	171
ТРИАДОЛОГИЯ.....	172
Божествената същност.....	172
Учението за ипостасите.....	174

Отец	177
Син.....	179
Свети Дух.....	180
Перихорезата на ипостасите	182
Енергиите на Бога.....	183
ХРИСТОЛОГИЯ	185
Двете природи и едната ипостас.....	185
Човешката природа	186
Съществуването на природите в ипостасата на Христа.....	188
Двете воли и двете енергии в Христа.....	190
Перихорезата на природите.....	193
Иконопочитанието	196
Целта на Въплъщението	200
ЕСХАТОЛОГИЯ И СОТИРИОЛОГИЯ	201
Възможността за спасение	201
Законът и вярата.....	203
Съзерцание и молитва.....	203
Светите тайнства	205
Възкресението и обожението.....	207

ПАТРИАРХ ФОТИЙ / 209

ЖИЗНЕОПИСАНИЕ.....	209
Църковният политик	211
Фотиевата схизма.....	213
Интелектуалният водач	216
Интелектуалният стил на епохата.....	218
Личният стил на Фотий.....	219
Съчиненията.....	224
ПОЗНАНИЕ И БОГОПОЗНАНИЕ	226
Непознаваемост и познаваемост на Бога	226
Теологията.....	231
Философията.....	232
ТРИАДОЛОГИЯ.....	237
Божествената Триада и Монада.....	237

Бог Отец.....	241
Изхождането на Светия Дух.....	243
ХРИСТОЛОГИЯ.....	248
Боговъплъщението.....	248
Ипостасното възприемане на човека.....	251
Богородица и светите образи.....	253
ЕСХАТОЛОГИЯ И СОТИРИОЛОГИЯ.....	255
Благодатта и човешката свобода.....	255
Спасението.....	257

ОТ ФОТИЙ ДО ПАЛАМА / 261

Теоцентричен и антропоцентричен хуманизъм.....	261
Симеон Нови Богослов.....	262
Никита Ститат.....	267
Михаил Псел.....	270
Иоан Итал.....	278
Евстратий Никеи и коментаторите на Аристотел.....	280
Николай от Метон.....	283
Схизмата от 1054 г.....	284
Византийският XII в.....	286
Никеиският период (1204–1261).....	290
Култур-патриоти и консерватори.....	291
Никифор Влемид.....	293
Теодор II Ласкарис.....	295
Георги Акрополит.....	296
Мануил Холобол.....	297
Мануил Плануд.....	299
Иоан Педиазим.....	300
Георги Пахимер.....	300
Теодор Метохит.....	303
Никифор Хумн.....	305
Дебатите след Лионския събор.....	307
Иоан XI Век.....	308
Георги от Кипър (Григорий II).....	309
Исихазмът и Григорий Синаит.....	312

ГРИГОРИЙ ПАЛАМА / 319

ПАЛАМИТСКИЯТ СИНТЕЗ.....	319
Жизнен път и съчинения.....	321
Исихастският спор.....	322
Варлаам.....	323
Акиндин.....	326
Никифор Григора.....	330
Исихастските спорове и латинската схоластика.....	332
Иоан Кантакузин.....	333
БОГОПОЗНАНИЕТО.....	335
Богопознавателният опит.....	336
Теологията. Апофатиката.....	340
Философията.....	344
Понятието за философия.....	345
Структурата на човешкото познание.....	346
Доказателственият метод.....	349
Отношение към единската философия.....	352
Философ ли е Палама?.....	354
ТРИАДОЛОГИЯ. СЪЩНОСТТА И ЕНЕРГИЯТА НА БОГА.....	358
Триадологичната предпоставка.....	358
Природната енергия на Бога.....	361
Различието между същността и енергията.....	363
Излъчването на енергии.....	366
Обожаващите и творческите енергии.....	369
ХРИСТОЦЕНТРИЗМЪТ НА ПАЛАМИТСКОТО УЧЕНИЕ.....	372
Корекцията на Дионисиевото учение за йерархията.....	373
Въплъщението и обожението.....	375
Метаисторичното присъствие на Христос.....	376
Таворската светлина.....	378
ОБОЖЕНИЕТО НА ЧОВЕКА.....	379
Причастността към божествената енергия.....	380
Приносът на човешката свобода.....	382
Психосоматичното единство на човека.....	383
Тайнствата.....	389
Човешката ипостас и обожението.....	391

ОТ 1354 ДО 1453 / 395

Византийският томизъм.....	395
Димитрий Кидон.....	395
Прохор Кидон.....	400
Антипаламитите.....	404
Антитомистите.....	407
Нил Кавасила.....	407
Филотей Кокин.....	409
Калист Ангеликуд.....	412
Николай Кавасила.....	414
Фераро-флорентинският събор (1438–1439).....	420
Марк Евгеник.....	421
Висарион.....	425
Георгий Гемист Плитон.....	429
Платонизъм и аристотелизъм във Византия.....	432
Георгий Схолар (Генадий II).....	436

Приложение / 445

История и състояние на академичните изследвания по византийска философия.....	445
1. Карл Крумбахер и Алберт Ерхард.....	445
2. Василиос Татакис.....	447
3. Ханс-Георг Бек.....	449
4. Клаус Йолер.....	449
5. Херберт Хунгер.....	450
6. Герхард Подскалски.....	451
7. Богословите-неопаламити.....	452
8. Линос Бенакис.....	453
9. Георги Каприев.....	455
10. Новият етап на изследванията.....	457
10.1. Катерина Йеродякону.....	457
10.2. Микеле Трицио.....	457
11. Рекапитулация.....	458